

- Avslutning av tilskuddsordninger
- Nye tilskuddsordninger fra 2026

Rus – og psykisk helsefeltet

Statsforvalteren i Innlandet

06.01.2026

Avgrensninger i dagens teamsmøte:

- Vi kan ikke besvare konkrete og direkte spørsmål fra enkeltkommuner i dette møtet men ber dere kontakte oss pr mail slik at vi kan avtale egne teamsmøter med de av dere som ønsker å drøfte konkrete utfordringer, som følge av endringene i tilskuddsforvaltningen.

Kim Åge Stenseth: kim.stenseth@statsforvalteren.no

Arild Bækkevold: arild.bakkevold@statsforvalteren.no

Hvilke tilskuddsordninger avsluttes:

- Tilskudd til kommunalt rusarbeid, kap 765 post 62
- Oppfølging av voksne med behov for langvarig oppfølging og sammensatte tjenester kap 765 post 60
- Oppfølging av barn og unge med psykiske helseutfordringer og rusmiddelrelaterte utfordringer kap 765 post 60

Hvorfor:

- Det vises til budsjettforliket og Stortingets budsjettvedtak for 2026.
- Bevilgningen til kommunalt rusarbeid kap. 765, post 62 innlemmes i rammetilskuddet til kommunene for budsjettåret 2026. Ordningen avvikles og det vil ikke lenger kunne søkes tilskudd over ordningen. Dette er også etter påtrykk fra KS.
- [Enighet om 3 milliarder kroner ekstra – sjekk hvor mye din kommune får](#)
- De to øvrige tilskuddsordningene erstattes av to nye.

Hvordan forholde seg til de ordningene som avvikles:

- **Kommunalt rusarbeid:** De som mottok midler i 2025 skal rapportere innen **01.02.2026**. Rapporteringsskjema samt eget skjema for økonomirapportering ligger på våre hjemmesider.
- **Oppfølging av voksne med behov for langvarig oppfølging og sammensatte tjenester:** De som mottok midler i 2025 skal rapportere innen **01.04.2026**. Rapporteringsskjema samt eget skjema for økonomirapportering ligger på våre hjemmesider.
- **Oppfølging av barn og unge med psykiske helseutfordringer og rusmiddelrelaterte utfordringer:** De som mottok midler i 2025 skal rapportere innen **01.04.2026**. Rapporteringsskjema samt eget skjema for økonomirapportering ligger på våre hjemmesider.

Overføring av ubrukte midler fra 2025 til 2026

- Overføring av ubrukte midler gitt til alle 3 tilskuddsordninger kan overføres til 2026. Forutsetningen er at de brukes til samme formål som beskrevet i søknaden.
- Beløpet vil fremgå av økonomirapporten.
- Det er pr dato usikkert om dere må rapportere på bruken av disse overførte midlene innen 31.12.2026, grunnet endringer i økonomireglementet. Dere dette gjelder vil få beskjed om dette.

Hvilke nye tilskuddsordninger kommer fom 2026.

- Utvikling, etablering og tilpasning av kunnskapsbaserte lavterskeltilbud innen psykisk helse - og rusmiddelfeltet.
- Etablering av ACT-, FACT- og FACT ung-team

Post 60 Kommunale tjenester- Kunnskapsbaserte lavterskeltilbud innen psykisk helse- og rusmiddelfeltet og ACT-, FACT-, og FACT ung team

- Helsedirektoratet har utarbeidet regelverk for de nye ordningene. I en overgangsfase, og fordi antall søknader og søknadsbeløp kan variere på de ulike ordningene, ses bevilgningene til disse formålene i sammenheng
- Det foreslås 429,8 mill. kroner til ordningene i 2026, hvorav 60 mill. kroner er til å styrke lavterskeltilbud gjennom opptrappingsplan for psykisk helse.

Søknadsfrister for de nye ordningene:

- 01.04.2026
- Søknadsskjema og regelverk for disse ordningene ligger på våre hjemmesider.

Utvikling, etablering og tilpasning av kunnskapsbaserte lavterskeltilbud innen psykisk helse- og rusmiddelfeltet

Målet er å styrke det kommunale tjenestebildet til målgruppen ved å legge til rette for tidlig hjelp ved lav terskel

Målgruppen er barn, unge, voksne og familier med psykiske helseplager eller rusmiddelrelaterte problemer som har behov for forebygging, utredning, behandling og oppfølging.

Delmål

- Utvikle/etablere/tilpasse helhetlige tjenester og forpliktende samarbeid mellom kommunale tjenester gjennom interkommunalt samarbeid, mellom kommune og spesialisthelsetjenester og med frivillige organisasjoner
- At flere kommuner etablerer og iverksetter kunnskapsbaserte metoder, modeller og tiltak for målgruppen
- Økt systematisk brukermedvirkning i etablering, drift og utvikling av kunnskapsbaserte lavterskeltilbud
- At tjenesteutviklingen skjer på målgruppens premisser og arenaer, med vekt på tidlig innsats, egne ressurser og livsmestring
- Økt deltagelse i aktiviteter som bedrer livskvalitet, mestring og som bidrar til en aktiv og meningsfull tilværelse
- Økt bruk av kvalitetssikrede digitale kartlegging- og behandlingsverktøy
- Omlegging av eksisterende psykisk helse- og rustjenester til mer lavterskelbaserte tilbud - i tråd med nasjonal veileder psykisk helsearbeid barn og unge eller nasjonal veileder for lokalt psykisk helse- og rusarbeid for voksne

Hva menes med «kunnskapsbaserte metoder»?

- Omlegging av eksisterende psykisk helse- og rustjenester til mer lavterskelbaserte tilbud - i tråd med nasjonal veileder psykisk helsearbeid barn og unge eller nasjonal veileder for lokalt psykisk helse- og rusarbeid for voksne, samt Opptrappingsplanen for psykisk helse (2023-2033)
- <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/psykisk-helsearbeid-barn-og-unge>
- <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/psykisk-helse-og-rusarbeid-for-voksne>
- <https://www.helsedirektoratet.no/om-oss/forsoksordninger-og-prosjekter/opptrappingsplan-for-psykisk-helse-20232033>

Merk dere:

- 4. Krav til søknaden:
- ☒ Søkerens mål med tilskuddet
- ☒ Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- ☒ Budsjett (oppstillingen skal kunne sammenliknes med regnskapet dersom regnskap kreves)
- ☒ Delfinansiering eller tilskudd fra andre instanser
- ☒ Egenfinansiering
- ☒ Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket
- SE REGELVERKET FOR DE ULIKE ORDNINGENE.

Inngangsvilkår:

- *Det er en forutsetning for å kunne motta tilskudd at gradvis økt andel av egenfinansiering er beskrevet i søknaden. Det forventes at egenfinansiering trappes opp samtidig som tilskuddsmidlene reduseres. Egenfinansieringen må være forankret i kommunens ledelse.*

Rammer:

- Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet gis det tilskudd i inntil fire år til tiltak med gradvis nedtrapping som beskrevet under.
Ut fra en skjønnsmessig vurdering kan det i tillegg innvilges tilskudd til et forprosjekt (år null). En eventuell utvidelse av forprosjektperioden og beløp som innvilges i forprosjektåret avgjøres av statsforvalter, men kan ikke overstige kr 1 mill.
Som et ledd i tiltakets implementering i ordinær drift reduseres tilskuddet etter følgende modell:
- År 1: Kr 2 000 000,- • År 2: Kr 1 500 000,- • År 3: Kr 1 000 000,- • År 4: Kr 800 000,-

Husk. År 1 er det året tilsagnet er gitt, ikke når dere kommer i drift. **Vurder derfor forprosjekt.**

Husk:

- Kommuner som tidligere har mottatt støtte gjennom prioritet 2 fra de tidligere tilskuddsordningene:
- *Oppfølging av voksne med behov for langvarig oppfølging og sammensatte tjenester:*
- *Oppfølging av barn og unge med psykiske helseutfordringer og rusmiddelrelaterte problemer:*

kan innvilges tilskudd over denne ordningen, men må da tilpasse tiltaket i tråd med nasjonal veileder psykisk helsearbeid barn og unge eller nasjonal veileder for lokalt psykisk helse- og rusarbeid for voksne.

Etablering av ACT-, FACT- og FACT ung-team

- Delfinansiering av etablering og drift av ACT-, FACT- og FACT ung- team etter modellbeskrivelsene utarbeidet av NAPHA.
- Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet gis det tilskudd i inntil fire år til nye tiltak/prosjekter, med gradvis nedtrapping og økt grad av egenfinansiering. Det kan gis midler til ett års forprosjekt
- Tilskuddsmottakers og eventuelle samarbeidspartneres egenfinansiering må økes i takt med at tilskuddsmidlene avkortes. Tilskuddsmottaker og eventuelle samarbeidspartnere må sørge for en gradvis innarbeiding av stillinger i budsjett/økonomiplan slik at tiltaket det søkes midler til kan egenfinansieres når tilskuddsperioden er over.

Rammer:

- **ACT- og FACT- team** • År 1: Kr 500 000 pr stilling • År 2: Kr 500 000 pr stilling • År 3: Kr 300 000 pr stilling • År 4: Kr 300 000 pr stilling. Det innvilges tilskudd til inntil 10 x 100 % stillinger per ACT- eller FACT-team, maksimalt kr. 5 mill. per team.
- **FACT ung- team** • År 1: Kr 600 000 pr stilling • År 2: Kr 600 000 pr stilling • År 3: Kr 400 000 pr stilling • År 4: Kr 300 000 pr stilling. Det innvilges tilskudd til inntil 10 x 100 % stillinger for FACT ung, maksimalt kr. 6 mill. per team.

Oppsummert:

- Store endringer i tilskuddsordningene, les derfor regelverket for den enkelte ordning.
- Vi vet ikke hvilke rammer vi får til tildeling men forventer en reduksjon fra tidligere år.
- Men, den som ikke søker blir ikke vurdert. De nasjonale rammene skal tildeles og Innlandet har lang tradisjon på aktivt utviklingsfokus i kommunene.
- Merk dere en betydelig økning i rammetilskuddet til den enkelte kommune. Der ligger det et mulighetsrom for fagfeltet.